

Soile Juujärvi, Laurea-ammattikorkeakoulu, soile.juujarvi@laurea.fi
Kaija Pessa, Laurea-ammattikorkeakoulu, kaija.pessa@laurea.fi

EETTINEN HERKKYYS AMMATILISESSA TOIMINNASSA

Soile Juujärvi, Kaija Pessa & Liisa Myyry

Mitä minun tulisi tehdä, jotta toimisin oikein?

Ennen kuin voimme esittää yllä olevan kysymyksen, meillä tulee olla herkkyyttä havaita eettisiä jännitteitä ja ristiriitoja. Eettiset kysymykset voivat liittyä niin asiakassuhteisiin kuin työyhteisön toimintaan, organisaation yhteiskuntavastuuseen tai kestävään kehitykseen. Omien ja työyhteisön arvojen tiedostaminen ja niihin sitoutuminen kannustaa eettiseen toimintaan. Tarvitsemme myös pohdintaa oikeasta ja väärästä, vastuusta ja velvollisuuksista, huolenpidosta ja oikeudenmukaisuudesta sekä kulttuurisesta moninaisuudesta. Ammatillisina asiantuntijoina meidän tulee tarkastella monipuolisesti eettisiä ristiriitoja, kehittää ongelmanratkaisutaitoja sekä eettistä selkärankaa toimia sen mukaan, mitä pidämme oikeana. Eettinen osaaminen on ammatillisen asiantuntijuuden yleinen kompetenssi, johon kohdistuu paljon odotuksia.

Eettinen herkkyyks ammatillisessa toiminnassa on oppikirja, joka antaa valmiuksia eettisen ajattelun ja toiminnan kehittämiseen eri alojen opiskelijoille. Se antaa selkeän kokonaiskuvan siitä, mistä ammattieettisessä toiminnassa on kysymys. Kirjan viitekehyksenä on moraalitutkija James Restin kehittämä eettisen toiminnan malli. Kirja tarjoaa uudenlaisen näkökulman ammattietiikkaan pohjautumalla viimeisimpään moraalinsykologiseen tietoon ihmisten toiminnasta ja yhdistämällä tätä näkökulmaa perinteiseen moraalifilosofiseen ajatteluun sekä käytännön esimerkkeihin. Eettisen osaamisen kehittäminen edellyttää oman toiminnan reflektiota yksin ja yhdessä muiden kanssa. Kirja sisältää kolme erilaista eettisen ongelmanratkaisun mallia, runsaasti pohdintatehtäviä sekä kokoavia tehtäviä, joiden avulla opiskelija voi koota itselleen eettisen kasvun portfolion.

Kirja on tarkoitettu ammattietiikan perusteokseksi ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin sekä työelämän asiantuntijoille. Se soveltuu myös lukemistoksi kaikille asiantuntija-ammateissa toimiville, jotka ovat kiinnostuneita ammattieettisistä kysymyksistä. Lähtökohtana on, että eri alojen ammatilaisia yhdistää osittain yhteiset eettiset kysymykset – koskettaahan vastuu kansalaisten hyvinvoinnista ja oikeuksista kaikkia ammatillisia asiantuntijoita. Kirjaa voidaan käyttää useilla eri opintojaksoilla koko koulutuksen ajan. Se sopii myös hyvin käytettäväksi muiden ammatillisten opintojen yhteydessä tuomaan eettisen näkökulman tarkasteltaviin asioihin.

Eettinen herkkyyks ammatillisessa toiminnassa lähestyy etiikan monimutkaisia kysymyksiä lukijaystävällisellä tavalla. Kirjan esimerkeistä on tullut runsaasti kiittävää palautetta. Palautteen mukaan kirja myös antaa virikkeitä ja

perusteluja tutkimus- ja kehittämishankkeiden suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Kirjan kirjoittajat toimivat etiikan opettajina ja tutkijoina ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa. Kirjoittajien väitöskirjat liittyvät ammattietikkaan ja moraalien kehitykseen.

Teoksen tiedot:

Soile Juujärvi, Liisa Myyry & Kaija Pessa. 2007. Eettinen herkkyys ammatillisessa toiminnassa. Helsinki: Tammi. 318 sivua.